

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Č. j. ČŠIT-877/11-T

Název právnické osoby vykonávající činnost školy/školského zařízení:	Základní škola, Ostrava-Hrabůvka, U Haldy 66, příspěvková organizace
Sídlo:	U Haldy 66/1586, 700 30 Ostrava-Hrabůvka
IČ:	61989266
Identifikátor:	600171680
Právní forma:	příspěvková organizace
Zastoupená:	Mgr. Danou Hankovou, ředitelkou
Zřizovatel:	Moravskoslezský kraj, ul. 28. října 117, 702 18 Ostrava
Místo inspekční činnosti:	Základní škola, U Haldy 66, 700 30 Ostrava-Hrabůvka
Termín inspekční činnosti:	4. – 7. duben 2011

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou speciální podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu základní školy speciální a jeho souladu s právními předpisy a Rámcovým vzdělávacím programem pro obor vzdělání základní škola speciální podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Inspekční činnost je zaměřena na žáky vzdělávající se v oborech vzdělání 79-01-B/001 Pomocná škola a 79-01-B/01 Základní škola speciální.

Aktuální stav školy

Základní škola, Ostrava-Hrabůvka, U Haldy 66, příspěvková organizace sdružuje základní školu, školní družinu a školní jídelnu-výdejnu. Je zaměřena na vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) – žáky s mentálním postižením. Škola zpracovala dva školní vzdělávací programy (ŠVP), jeden podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání – přílohy upravující vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením (RVP ZV LMP), druhý podle RVP pro obor vzdělání základní škola speciální (RVP ZŠS). Podle ŠVP pro základní školu speciální se vyučuje v prvním a sedmém ročníku, v dalších ročnících je realizován dobíhající vzdělávací program Pomocná škola.

Nejvyšší povolený počet žáků školy je 208. K termínu inspekční činnosti ji navštěvovalo 93 žáků v desíti třídách, využito bylo 45 procent kapacity.

Budova školy se nachází v klidnější části městského obvodu. Škola má šedesátiletou tradici, současná bezbariérová budova školy byla postavena v roce 1994 pro potřeby speciálního vzdělávání. Její areál tvoří pět vzájemně propojených pavilonů, které se postupně přizpůsobují požadavkům na moderní výuku. Od poslední inspekce (2007) došlo k zlepšení materiálního zázemí pro vzdělávání. Na školní zahradě byla vybudována přírodní učebna, do počítačové učebny byly zakoupeny nové osobní počítače včetně LCD monitorů, dále byla zakoupena interaktivní tabule. Obě oddělení školní družiny a jedno patro školy byly připojeny k síti Internet, ve čtyřech třídách byly vyměněny školní tabule. Učebny školy jsou vybaveny výškově vhodnými lavicemi a židlemi. Prostory školy využívá ke své činnosti také Základní umělecká škola Ostrava-Vítkovice a občanské sdružení Stonožka Ostrava.

Výuka probíhá v účelně vybavených kmenových a odborných učebnách – počítačové, přírodopisu, cizích jazyků a zájmových kroužků, hudební výchovy, výtvarné výchovy, praktických činností (cvičná kuchyně, dílny pro pracovní vyučování, keramická dílna), relaxační místnosti a místnosti pro stimulaci smyslů. Prostředí školy je příjemné, chodby a další prostory zdobí výtvarné práce žáků a květiny. Zázemí pro výuku tělesné výchovy, pohybové a relaxační aktivity žáků poskytují dvě školní tělocvičny, školní zahrada s travnatým hřištěm, přírodní učebnou s jezírkiem a venkovní atrium.

Celá organizace má 27 zaměstnanců. Vzdělávání zajišťuje 14 vyučujících, 4 asistentky pedagoga a 2 vychovatelky školní družiny, 17 pedagogů splňuje příslušné předpoklady odborné kvalifikace.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Škola dostatečně informuje o své vzdělávací nabídce, zejména prostřednictvím dobře zpracovaných internetových stránek, na pravidelných třídních schůzkách, při individuálních konzultacích s třídními učiteli, akcích pořádaných školou či sdružením rodičů. Se zákonnými zástupci žáků vyučující komunikují dle potřeby osobně, prostřednictvím žákovských knížek, telefonicky i elektronickou cestou. Při přijímání ke vzdělávání si škola neklade žádné požadavky na mobilitu apod., přijímá děti s různými druhy postižení, vytváří rovné podmínky, dodržuje ustanovení právních předpisů.

Ve třídách prvního i druhého stupně pracují třídní samosprávy, zájmy žáků reprezentují zástupci tříd prostřednictvím školního parlamentu. Rodiče se na chodu školy podílejí zvláště prostřednictvím zástupců ve školské radě a Sdružení rodičů a přátel při ZŠ (základní škola) U Haldy-Ostrava.

Ve škole je vytvářeno bezpečné prostředí a příznivé klima pro vzdělávání žáků, jsou pravidelně a prokazatelným způsobem seznamováni s bezpečnostními riziky, včetně předcházení úrazům.

Ve spolupráci s místně příslušnou pedagogicko-psychologickou poradnou (PPP) a speciálně pedagogickými centry (SPC) jsou identifikováni, evidováni a následně odpovídajícím způsobem vzdělávání žáci se speciálními vzdělávacími potřebami. Ve školním roce 2010/2011 je podle ŠVP pro základní školu speciální vzděláváno 15 žáků. Dva žáci se zdravotním postižením (autismus, souběžné postižení více vadami) jsou vyučováni podle individuálního vzdělávacího plánu, k dispozici mají osobní asistenty, ostatní žáci se zdravotním znevýhodněním, či postižením jsou při výuce zohledňováni. Komplexní péči o potřebné žáky na škole zajišťuje výchovná poradkyně, metodička prevence sociálně patologických jevů, vyučující a čtyři asistentky pedagoga. Při identifikaci hlubších problémů je zákonným zástupcům doporučováno odborné vyšetření ve školském poradenském zařízení, nebo jsou přijímána opatření vedoucí k nápravě.

Ve škole se vyučuje dle ŠVP vycházejícího z přílohy RVP ZV, upravující vzdělávání žáků s LMP, ŠVP pro obor vzdělávání základní škola speciální, který vychází z RVP pro obor vzdělání základní škola speciální a podle dobíhajících vzdělávacích programů Zvláštní škola a Pomocná škola.

Obsahy ŠVP jsou zaměřeny na specifické požadavky žáků s mentálním postižením, zohledňují práci žáků se souběžnými vadami a s poruchami autistického spektra. Vzdělávací programy vycházejí z vlastního hodnocení a odpovídají zásadám a cílům stanovených ve školském zákoně. Disponibilních hodin na 1. stupni (1. – 5. ročník) škola využila k posílení výuky: pracovní výchovy (4), matematiky a její aplikace (3), prvouky (1) a výtvarné výchovy (1), na 2. stupni (6. – 9. ročník) českého jazyka (4), pracovní výchovy (3), matematiky a její aplikace (2), rýsování (2) a výchovy ke zdraví (1). ŠVP školní družiny se zaměřuje na pravidelnou nebo příležitostnou výchovně vzdělávací a zájmovou činnost.

Inspekční hospitace byly realizovány ve speciálních třídách se žáky se středně těžkým mentálním postižením, popřípadě se souběžnými vadami a s autismem. Struktura vyučovacích hodin odpovídala mentálním schopnostem žáků. Byly často střídány vyučovací metody. Dílčí pokroky žáků jsou podporovány neustálým kladným hodnocením a motivací pedagogů. Důraz je kladen na vytváření komunikačních dovedností. Vyučující vyžadují od žáků srozumitelné odpovědi a v rámci možností důsledně trvají na komunikaci daného žáka. Prioritou je upevnění základních hygienických, stravovacích a sebeobslužných návyků. Vyučující zařazují přiměřené formy práce a využívají vhodné pomůcky k usnadnění zvládnutí učiva. Nástavbou pro žáky je získávání sociálních vztahů. Ve třídách panuje velmi příjemná atmosféra a je možno sledovat projevy kamarádského soužití kolektivu.

Oblast prevence sociálně patologických jevů (SPJ) koordinuje školní metodička prevence spolu s výchovnou poradkyní, opírá se o zpracovanou dokumentaci (*Školní preventivní strategie na roky 2009 – 2013* a *Minimální preventivní program na školní rok 2010/2011*). K úspěšnému provádění prevence přispívá spolupráce se zákonnými zástupci žáků, nabídka zájmové činnosti (4 zájmové útvary) a volnočasových aktivit. K příznivému vzdělávacímu klimatu a nízkému výskytu rizikového chování žáků rovněž přispívají

společné akce žáků a učitelů. O výchovných problémech jsou prostřednictvím žakovských knížek ihned informováni zákonní zástupci žáků. Závažnější problémy řeší ředitelka školy, výchovná poradkyně a metodička prevence SPJ se žáky ve třídách, popř. individuálně, jednájí také s jejich zákonnými zástupci.

Prevence školní úrazovosti je účinná, počet úrazů za poslední tři školní roky je v průměru 25. Škola má zpracované řady odborných učeben i tělocvičen.

Hodnocení předpokladů školy podle požadavků školského zákona

Vzdělávací nabídka školy odpovídá podmínkám jejího zařazení do školského rejstříku. Školní vzdělávací programy pro základní vzdělávání jsou zpracovány podle požadavků školského zákona a v požadované struktuře dané RVP ZV – LMP a RVP ZŠS, na svém jednání se k nim vyjádřili členové školské rady. Vychází z reálných podmínek a možností školy, zohledňují potřeby a možnosti žáků při dosahování cílů vzdělávání, napomáhají vytvářet příznivé vzdělávací klima, ŠVP zpracovaný pro školní družinu odpovídá právním předpisům.

Ředitelka školy splňuje požadavky pro výkon funkce a plní právní povinnosti vyplývající z příslušných ustanovení školského zákona. Absolvovala studium pro ředitele škol a řadu dalších vzdělávacích kurzů. Zpracovala srozumitelnou koncepci – *Rozvoj školy na léta 2009-2013*, který na svém pravidelném zasedání prodiskutovali a připomínkovali členové školské rady. Jsou v ní stanoveny priority vedoucí k postupnému zkvalitňování všech oblastí činnosti školy.

V době inspekční činnosti zajišťovalo vzdělávání ve škole 20 pedagogických pracovníků, převažují zkušenosti pedagogové s praxí delší než dvacet let. Dvanáct učitelů získalo odbornou kvalifikaci požadovanou pro výuku na tomto typu základní školy (odborné studium speciální pedagogiky), tři asistentky pedagoga a dvě vychovatelky školní družiny. Podmínky odborné kvalifikace nespĺňují dva učitelé a jedna asistentka pedagoga. Příslušné specializační vzdělávání absolvovala výchovná poradkyně i metodička prevence SPJ. Organizační zajištění výuky vhodně využívá odbornou kvalifikaci učitelů.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP) probíhá plánovitě dle stanovených kritérií. Odpovídá finančním možnostem školy a respektuje požadavky pedagogů. Mezi stanovené priority patří studium ke splnění kvalifikačních předpokladů (studium anglického jazyka), rozšíření odborné kvalifikace (problematika rizikového chování žáků, poruch autistického spektra, hodnocení a sebehodnocení žáků) a studium k výkonu specializačních činností (prevence SPJ). Tvorby ŠVP se účastnili všichni vyučující pod vedením školní koordinátorky.

Ředitelka školy spolupracuje se školskou radou. Účastní se jednání, informuje o činnosti školy a přijímá opatření na základě jejích podnětů. Zákonné zástupce žáků pravidelně informuje o výsledcích vzdělávání žáků prostřednictvím pravidelných třídních schůzek, zápisů v žakovských knížkách a při individuálních jednáních a konzultacích. Školní poradenství zabezpečuje výchovná poradkyně spolu se školní metodičkou prevence SPJ a třídními učiteli. Při péči o potřebné žáky spolupracují se školskými poradenskými zařízeními, organizují besedy s pracovníky organizace Renarkon – Centra primární prevence. Žáci mají k dispozici „schránku důvěry“, vydávají školní časopis „Haldovský zpravodaj“, využívají konzultační hodiny vyučujících. Při vytváření vzdělávací nabídky škola spolupracuje se školskou radou, zřizovatelem, sdružením rodičů, Policií ČR,

Městskou policií v Ostravě-Hrabůvce, Československou obcí legionářskou, Vojenským sdružením rehabilitovaných, občanským sdružením Stonožka Ostrava, partnerskou mateřskou školou Adamusova v Ostravě-Hrabůvce a ostravskými školami stejného typu. Tradici má mezinárodní spolupráce se slovenskou Speciální základní školou a Speciální mateřskou školou J. Vojtaššáka v Žilině.

Škola účelně využívá dané prostorové podmínky. Bezpečnost školních prostor dosahuje obvyklého standardu, bezbariérový přístup je zajištěn. V oblasti ICT škola využívá jednu interaktivní tabuli, v počítačové učebně slouží při výuce 7 osobních počítačů připojených k internetu. Starší osobní počítače jsou využívány v kmenových třídách a odděleních školní družiny.

Finanční předpoklady školy byly hodnoceny na základě ekonomických a výkonových ukazatelů za roky 2008 až 2010. Škola ve sledovaném období hospodařila především s finančními prostředky poskytnutými ze státního rozpočtu a s příspěvkem na provoz z rozpočtu zřizovatele. Poskytnuté finanční prostředky státního rozpočtu škola použila zejména na platy a související zákonné odvody, na učební pomůcky, základní školní potřeby a DVVP. Dotace ze státního rozpočtu činily v průměru 74 procent celkových ročních neinvestičních výdajů školy. Dotace zřizovatele na provoz činily v průměru 22 procent celkových ročních neinvestičních výdajů školy.

Budova je ve vlastnictví zřizovatele, škole je svěřena do správy. Běžnou drobnou údržbu a opravy neinvestičního charakteru zajišťuje škola z prostředků na provoz poskytnutých zřizovatelem. V roce 2008 byly škole přiděleny finanční prostředky od zřizovatele na investice, které použila k oplocení zahrady. Ve sledovaném období škola použila své vlastní investiční zdroje k doplnění a servisu počítačové sítě LAN, k nákupu datového projektoru a stolu.

Výdaje na učebnice, učební pomůcky a základní školní potřeby v roce 2010 oproti roku 2008 a 2009 klesly. Na DVPP škola vynakládá prostředky pouze ze státního rozpočtu. Uvedené výdaje byly uskutečněny v souladu se školními vzdělávacími programy.

Škola obdržela další zdroje financování, a to v rámci rozvojových programů vyhlašovaných Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT), v roce 2008 a 2009 na zvýšení nenárokových složek platů a motivačních složek mezd pedagogických pracovníků a v roce 2009 na posílení úrovně odměňování nepedagogických pracovníků Hustota a Specifika, na financování asistentů pedagoga k žákům se zdravotním postižením a na financování školních potřeb pro žáky 1. ročníků základního vzdělávání. Uvedené účelové finanční prostředky byly použity v souladu s cíli programů.

Škola v roce 2010 získala finanční sponzorské dary, které použila k realizaci trojdílného panelu k výstavě prací žáků a upomínkových předmětů k výročí školy.

Škola průběžně provádí autoevaluaci. Vyučující zpracovali vlastní hodnocení za období školních roků 2006/2007, 2007/2008, 2008/2009 a 2009/2010. Mezi silné stránky školy patří: stabilní pedagogický sbor, příznivé klima školy (čisté a estetické prostředí), materiální vybavení (vybavení pomůckami, učebnicemi a nábytkem). Mezi slabé stránky škola řadí vybavení kabinetů pro učitele, dostatečné nevyužívání prostředků informačních a komunikačních technologií (ICT) ve vyučování. Vnitřní kontrolní mechanismy jsou funkční, řídí se plánem kontrolní činnosti ředitelky školy. Sledované oblasti jsou jasně stanoveny pro jednotlivé měsíce školního roku.

Informační a komunikační systém je funkční. Vyučující sledují informace ve sborovně, funguje elektronická pošta, telefonický i osobní kontakt. Úroveň komunikace se

zákonnými zástupci žáků odpovídá potřebám školy, vyučující a zákonní zástupci upřednostňují osobní setkání.

Závěry, celkové hodnocení školy

Škola poskytuje vzdělávání v souladu s platnými učebními dokumenty a v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení.

Škola při vzdělávání žáků respektuje zásady a cíle školského zákona, zejména rovný přístup ke vzdělání při realizaci ŠVP. Dodržuje stanovená pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků.

Funkční organizace výuky a metodické dovednosti učitelů podporují rozvoj klíčových kompetencí žáků. Systematická práce ředitelky prováděná prací vyučujících vede k vytváření pozitivního vzdělávacího klimatu.

Škola vhodně organizuje a zajišťuje bezpečnost žáků a vytváří podmínky pro jejich zdravý fyzický i psychický vývoj v souladu s příslušnými ustanoveními školského zákona. Vyhodnocuje zdravotní a bezpečnostní rizika a přispívá k minimálnímu výskytu negativního chování.

Finanční zdroje, které měla škola ve sledovaném období k dispozici, byly dostatečné k zabezpečení školních vzdělávacích programů.

Příloha inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy/školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Moravskoslezském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Ostravě dne 2. května 2011

razítko

Mgr. Rostislav Galia, školní inspektor

Rostislav Galia v. r.

Mgr. Richard Vilášek, školní inspektor

Richard Vilášek v. r.

Bc. Jaroslava Sivková, kontrolní pracovnice

Jaroslava Sivková v. r.

Datum a podpis ředitele školy/školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Ostravě dne 6. května 2011

razítko

Mgr. Dana Hanková, ředitelka

Dana Hanková v. r.

Připomínky ředitele školy

Datum	Text
27. 5. 2011	Připomínky nebyly podány.